

ΒΗΜAgazino

Ο «FAVOURITE»
ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ
ΜΙΛΑΕΙ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ
ΠΟΥ ΊΣΩΣ
ΤΟΝ ΟΔΗΓΗΣΕΙ
ΣΤΑ ΟΣΚΑΡ

ΠΩΡΓΟΣ
ΑΝ
ΘΙ
ΜΟΣ

ΕΚΘΕΣΗ Η ΑΡΧΑΙΑ ΚΡΗΤΗ «ΜΕΤΑΚΟΜΙΖΕΙ» ΣΤΟ ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ Σ. 12
ΑΛΜΠΕΡΤ ΑΪΝΣΤΑΪΝ Η ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΜΙΑΣ ΙΔΙΟΦΥΪΑΣ Σ. 18
ΓΙΟΥΡΓΚΕΝ ΚΛΟΠ Η ΗΡΕΜΗ ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ LIVERPOOL Σ. 16

9 772623 493002 01

Cover Story

«Ευνοούμενη» των βραβεύσεων.
Ο Γιώργος Λάνθimos με τον
Αργυρό Λέοντα ανά χείρας στο
75ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου
της Βενετίας στις 8 Σεπτεμβρίου
2018. Ακολούθησαν δεκάδες
υποψηφιότητες και διακρίσεις.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΑΝΘΙΜΟΣ

«Είχαμε 100%
δημιουργικό έλεγχο
πάνω σε αυτό
που κάναμε»

Ο πολυβραβευμένος Έλληνας σκηνοθέτης μιλάει για τη δημιουργία της «Ευνοούμενης», της πολυσυζητημένης ταινίας εποχής που διεκδικεί πέντε σημαντικές διακρίσεις στις εφετινές Χρυσές Σφαίρες.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΙΑΝΝΗ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

Τον περασμένο Σεπτέμβριο, αμέσως μετά την προβολή της ταινίας του «Η ευνοούμενη» («The Favourite») στο Φεστιβάλ Βενετίας, ο Γιώργος Λάνθμος έγινε, για μία ακόμη φορά, θέμα συζήτησης. Το φιλμ όχι απλώς άρεσε αλλά ενθουσίασε. Στο τέλος του φεστιβάλ η «Ευνοούμενη» έφυγε με δύο βραβεία (το Μεγάλο Βραβείο της επιτροπής και το Cora Volpi καλύτερης ηθοποιού για την ερμηνεία της Ολίβια Κόλμαν) και από τότε τη βλέπουμε διαρκώς υποψήφια σε διεθνείς θεσμούς, όπως αυτός των Χρυσών Σφαιρών, όπου διεκδικεί πέντε βασικές διακρίσεις (γυναικείων ρόλων, σεναρίου και καλύτερης ταινίας) στην αυριανή τελετή. Ολα δείχνουν ότι θα είναι και στις υποψηφιότητες των Οσκαρ, όπως έχει συμβεί δύο φορές έως τώρα με ταινίες του Λάνθμου – τον «Κυνόδοντα» και τον «Αστακό». Με συνεργάτη του στο σενάριο τον Αυστραλό Τόνι Μακ Ναμάρα, με μια ιστορία που γράφτηκε κατ' αρχάς από την Ντέμπορα Ντέιβις (το όνομα της οποίας συμπεριλαμβάνεται στους τίτλους με αυτό του Μακ Ναμάρα) και με ένα εκλεκτό καστ γυναικών ηθοποιών στους βασικούς ρόλους (Ολίβια Κόλμαν, Εμα Στόουν, Ρίτσελ Βάιζ), ο Έλληνας σκηνοθέτης που εδώ και χρόνια διαπρέπει στο εξωτερικό έφτιαξε μια πρωτότυπη ταινία εποχής, είδος με το οποίο ασχολείται για πρώτη φορά (η «Ευνοούμενη» είναι επίσης η πρώτη ταινία του Λάνθμου μετά τον «Κυνόδοντα» χωρίς τον Ευθύμη Φιλίππου στο σενάριο).

Ενας από τους λόγους επιτυχίας της ταινίας, η οποία στις ελληνικές αίθουσες θα αρχίσει να προβάλλεται από την Πέμπτη 7 Φεβρουαρίου, είναι ότι την ώρα που τη βλέπεις, πλημμυρισμένη από εύθραυστα φλιτζάνια, περούκες, λεπτεπίλεπτες δαντέλες, πολυσύνθετα φορέματα και άλλα κοστούμια της Αγγλίας των αρχών του 18ου αιώνα, νιώθεις ότι παρακολουθείς κάτι πέρα για πέρα σύγχρονο, γυρισμένο με απεριόριστη ελευθερία. Οπως συμβαίνει με όλο σχεδόν το έργο του σκηνοθέτη. Μέσα από αυτή την ελευθερία, ο Λάνθμος έχει επιβάλει το προσωπικό του αποτύπωμα. Το ίδιο συμβαίνει και με το περιεχόμενο του φιλμ: η «Ευνοούμενη», μια πέρα για πέρα γυναικεία ταινία, μοιάζει με άκρως διασκεδαστική παραλλαγή θεμάτων και ιδεών που ανέκαθεν προβληματίζουν τον Γιώργο Λάνθμο στις ταινίες του: ένα ασταμάτητο παι-

χνίδι πάνω στα όρια εξουσιαστή - εξουσιαζόμενου, μια γενναία βουτιά στα απόκρυφα της ανθρώπινης ψυχής και το κυριότερο, μια ταινία πάνω στην πολυσύνθετη γυναικεία φύση, έστω και αν και οι τρεις κεντρικές ηρωίδες, η βασίλισσα Άννα (Κόλμαν), η σύμβουλος της λαίδη Σάρα (Βάιζ) και η νεαρή, φιλόδοξη υπηρέτρια Άμπιγκέιλ (Στόουν) μοιάζουν με τέρατα. Ολα αυτά αμπαλαρισμένα με ένα πολύ ιδιαίτερο χιούμορ. Χάρη στην Odeon, την εταιρεία διανομής της «Ευνοούμενης» στην Ελλάδα, εννέα ολόκληρα χρόνια μετά την πρώτη εκ του σύνεγγυς συνάντησή μας στις Κάννες για τον «Κυνόδοντα», είχα και πάλι την ευκαιρία να καθίσω στο ίδιο τραπέζι με τον Γιώργο Λάνθμο στο ξενοδοχείο Soho του Λονδίνου για μια 35λεπτη συζήτηση. Ευγενής, ακριβής, συγκροτημένος και άκρως επαγγελματίας, ο Λάνθμος δείχνει να ξέρει ακριβώς τι θέλει αλλά και πώς να το αποκτήσει.

Πώς ακριβώς προέκυψε το ενδιαφέρον σας για τη βρετανική ιστορία των περασμένων αιώνων;

«Κατ' αρχάς, ακόμη και το γεγονός ότι ποτέ μου δεν είχα ασχοληθεί με ταινία εποχής, έπαιξε ρόλο για να συμμετάσχω στη δημιουργία αυτής της ταινίας. Το ενδιαφέρον ήρθε όταν διάβασα την ιστορία, όταν διάβασα το πρωτότυπο σενάριο της Ντέμπορα Ντέιβις. Ενίωσα ότι ήταν κάτι που δεν είχα ξαναδιαβάσει ποτέ, με συνεπήρε αυτή η ιστορία των τριών γυναικών που σε κάποιο σημείο του χρόνου είχαν τόσο δύναμη και τόσο εξουσία. Αλλά και το πώς, στην ουσία, οι σχέσεις και οι προσωπικότητές τους επηρέασαν τη μοίρα μιας ολόκληρης χώρας και την πολιτική αυτής της χώρας, το πεπρωμένο ενός πολέμου. Από εκεί ξεκίνησε το ενδιαφέρον μου».

Και πώς έφτασε στα χέρια σας το σενάριο της Ντέμπορα Ντέιβις;

«Ήταν ένα σενάριο που “κυκλοφορούσε” χρόνια. Κάποια στιγμή έπεσε στα χέρια μου – δεν θυμάμαι πώς ακριβώς. Το διάβασα. Και, όπως είπα, η ιστορία μου κίνησε το ενδιαφέρον. Μαζί με την Ντέμπορα Ντέιβις το επεξεργαστήκαμε από την αρχή, εστιάζοντας κυρίως στο γυναικείο στοιχείο, στις τρεις γυναίκες. Έτσι φτιάξαμε ένα καινούργιο σχέδιο σεναρίου. Ωστόσο, πολύ σύντομα ένιωσα ότι το σενάριο είχε την ανάγκη μίας ακόμη φωνής, μιας διαφορετικής φωνής, μιας καινούρ-

γιας, φρέσκιας ματιάς που θα έφτιαχνε τον τόνο σε πράγματα που είχα στο μυαλό μου. Ακόμη και αν χρειαζόταν να αλλάξει αρκετά. Επομένως αρχίσαμε να αναζητούμε σεναριογράφο, κάτι που μας πήρε αρκετό χρόνο. Ανιχνεύσαμε πολλούς θεατρικούς συγγραφείς, διαβάσαμε εκατοντάδες θεατρικά έργα αλλά και σενάρια. Και τελικά ανακαλύψαμε τον Τόνι (Μακ Ναμάρα), έναν αυστραλό σεναριογράφο. Όταν διάβασα τα έργα του Τόνι ένιωσα μέσα μου τη βεβαιότητα ότι είχα βρει τον κατάλληλο άνθρωπο για αυτό που είχα σκοπό να κάνω».

Πότε έγινε αυτό και πόσος χρόνος χρειάστηκε να περάσει για να φτιαχτεί το σενάριο που βλέπουμε στην οθόνη;

«Μαζί με τον Τόνι αρχίσαμε να δουλεύουμε το σενάριο για μια περίοδο περίπου 7-8 χρόνων. Το αλλάξαμε ολοκληρωτικά. Κρατήσαμε μόνο τον σκελετό της αρχικής ιστορίας και αρχίσαμε από το μηδέν. Φυσικά, ήταν μια διαδικασία που πήρε πάρα πολύ χρόνο διότι παράλληλα είχαμε και άλλες δουλειές, σε άλλες ταινίες. Το σημαντικό ήταν ότι από το πρώτο μεταξύ μας τηλεφώνημα νιώσαμε ότι τα χνότα μας ταιριάζουν και ότι ο στόχος θα ήταν κοινός. Μεσολάβησαν πολλά ταξίδια, πολλές συναντήσεις, φάγαμε πολλά μεσημεριανά παρέα, κάναμε ατελείωτες βόλτες κουβεντιάζοντας. Στο Λονδίνο, στη Ρώμη για μια εβδομάδα. Μιλήσαμε πάρα πολύ μέσω skype. Με άλλα λόγια, ήταν μια αρκετά οργανική διαδικασία.

● Η Βρετανίδα Ολίβια Κόλμαν υποδύεται τη βασίλισσα Άννα στην «Ευνοούμενη» του Λάνθμου. Η ερμηνεία της τής εξασφάλισε μεταξύ άλλων ένα Cora Volpi στο Φεστιβάλ Βενετίας και μία υποψηφιότητα στις επικείμενες Χρυσές Σφαίρες.

Μια έκθεση στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης καθαρίζει από τη σκόνη του χρόνου την Απτερα, την Ελεύθερα και την Κνωσό φέρνοντας στο φως ανθρώπινες ιστορίες και πολιτιστικά επιτεύγματα που συνέβησαν πριν από χιλιάδες χρόνια.

●
Η «σανδαλίζουσα» Αφροδίτη ανακαλύφθηκε πρόσφατα και δεν έχει καθαριστεί ακόμη τελείως από το χώμα που την κάλυπτε.

Σ(Κ)ΑΝΔΑΛΙΖΟΥΣΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Νεαροί
επισκέπτες
της έκθεσης
περιεργά-
ζονται τα
πήλινα αντι-
κείμενα από
την Κνωσό.

ΑΠΟ ΤΟΝ
ΓΙΩΡΓΟ ΝΑΣΤΟ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ
ΣΙΣΣΥ ΜΟΡΦΗ

Το πρώτο που σε εντυπωσιάζει στην έκθεση με τίτλο «Κρήτη. Αναδυόμενες Πόλεις: Απτερα - Ελεύθερνα - Κνωσός. Τρεις αρχαίες πόλεις ζωντανεύουν» του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης είναι το πάτωμα. Διότι επάνω του είναι αποτυπωμένος ο χάρτης της Κρήτης όπως εμφανίζεται στο Google Earth. Όλοι οι επισκέπτες κοντοστέκονται και το κοιτούν. Και επιτελεί διττή λειτουργία. Αφενός νιώθεις σαν να πατάς στα χώματα του «θεριού που κείτονταν στη θάλασσα», αφετέρου προσανατολίζεσαι: βλέπεις πού ακριβώς βρίσκονται οι ανασκαμμένες περιοχές, ποια η σχέση των αρχαίων πόλεων με τους σύγχρονους οικισμούς ή η απόστασή τους από τη θάλασσα.

Ωστόσο, προτού φτάσεις μέχρι εκεί έχεις λογικά αναρωτηθεί τι πραγματικά γνωρίζεις για τα τρία αυτά ονόματα. Η Κνωσός είναι διάσημη για το μινωικό παλάτι της. Υπάρχουν όμως και αθέατες πλευρές της ιστορίας της; Η Ελεύθερνα έχει αποκτήσει τη δική της φή-

μη χάρη στο ανασκαφικό έργο των τελευταίων δεκαετιών και στο εντυπωσιακό μουσείο που δημιουργήθηκε εκεί πρόσφατα. Η Απτερα; Αυτήν ίσως να τη θυμούνται μόνο κάποιοι φανατικοί αναγνώστες της Ιωάννας Καρυστιάνη από μια ρωμαϊκή πήλινη κουδουνίστρα με τρία ρεβιθάκια που βρίσκεται εκεί ο ήρωας του διηγήματος «Η Τσατσάρα» στο βιβλίο «Η κυρία Κατάκη». Τι είναι λοιπόν αυτό που, πέραν της Κρήτης, ενώνει αυτά τα φαινομενικά ασύνδετα τοπωνύμια; Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης και διευθυντής του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης Νίκος Σταμπολίδης (υπεύθυνος επίσης για την επιμέλεια της έκθεσης μαζί με την προ-

ϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Χανίων Ελένη Παπαδοπούλου και τους αρχαιολόγους του μουσείου Ιουλία Λουρεντζάτου και Ιωάννη Φάππα) θα δώσει την απάντηση αφού πρώτα πει δύο λόγια για την Κρήτη μπροστά από τον χάρτη του νησιού, με τον περίφημο φρουτοπλοχμό του, τη γιρλάντα του, που εικονογράφησε τον 18ο αιώνα ο ιταλός μοναχός Βιτσέντζο Μαρία Κορονέλι: «Νησί είναι αυτό που βλέπεις τη θάλασσα από παντού. Στην Κρήτη δεν τη βλέπεις από παντού. Επομένως είναι άπειρος, ήπειρος δηλαδή. Είχε ανέκαθεν έναν τεράστιο πλούτο πρώτων υλών για να ζούνε οι άνθρωποι. Ακόμη και οι Φαραώ έρχονταν για να πάρουν φαρμακευ-

κά προϊόντα για να γιατρέψουν τον ανθρώπινο πόνο ή αρωματικά προϊόντα για να αρωματίσουν τα σώματά τους και για να θυμιάσουν τους θεούς τους. Γι' αυτό και αναφέρει ο Όμηρος ότι ζούσαν εκεί Πελασγοί, Ετεόκρητες, Αχαιοί, δηλαδή Μυκηναίοι, Κύδωνες και Δωριείς και ότι είχε εκατό πόλεις. Αυτές τις τρεις τις διαλέξαμε για το εξής κοινό τους χαρακτηριστικό: και οι τρεις κάποια στιγμή συρρικνώθηκαν, καταστράφηκαν, εγκαταλείφθηκαν και ξεχάστηκαν. Τόσο πολύ που μερικές φορές στους αναγεννησιακούς χάρτες αναφέρονται σε λάθος τοποθεσία».

Η λήθη λοιπόν ήταν αυτή που ένωσε τις τρεις πόλεις και η έκθεση (που διοργα-

Ρωμαϊκό
μαρμαρίνο ταφικό
ανάγλυφο που
απεικονίζει νεαρό
ζευγάρι. Απτερα,
2ος αιώνας μ.Χ.

Η ΑΥΘΑΔΗΣ ΙΔΙΟΦΥΪΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΗ ΒΑΡΛΑΚΗ

Ήταν ξαπλωμένος άρρωστος στο κρεβάτι του. Ο πατέρας του του έφερε μία πυξίδα. Το μικρό παιδί, καθώς άρχισε να την εξετάζει, ξεκίνησε να τρέμει και να κρυώνει. Το γεγονός ότι η μαγνητική βελόνα συμπεριφερόταν σαν να την επηρέαζε ένα κρυμμένο πεδίο δυνάμεων και όχι κάποια μηχανική μέθοδος τού προκάλεσε ένα αίσθημα απορίας. «Πρέπει να υπάρχει κάτι βαθύ κρυμμένο πίσω από τα πράγματα» σκέφτηκε. Και εκείνο το ανήσυχο παιδί, που άργησε να μιλάει και που έλεγε ψιθυριστά τις λέξεις προτού δοκιμάσει να τις πει φωναχτά, με αποτέλεσμα να του αποδοθεί χαρακτηρισμός «Der Depperte» (ο αργός) από την οικογένειά του, ήταν αποφασισμένο να ξεκλειδώσει τα μυστικά του Σύμπαντος.

Το παραπάνω περιστατικό περιγράφεται διεξοδικά στην πολυσέλιδη βιογραφία του σούπερ σταρ της Φυσικής Αλμπερτ Αϊνστάιν, η οποία μόλις κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Ψυχογιός με την υπογραφή του δημοσιογράφου, ιστορικού και συγγραφέα Γουόλτερ Αϊζακσον, ο οποίος έχει ανασυνθέσει μεταξύ άλλων τις ζωές πεφωτισμένων προσωπικοτήτων όπως ο Βενιαμίν Φραγκλίνος, ο Στιβ Τζομπς και ο Λεονάρντο ντα Βίντσι. Το βιβλίο με τίτλο «Albert Einstein – Η βιογραφία μιας ιδιοφυΐας» περιγράφει κάθε πτυχή της προσωπικότητας του ανθρώπου με το «φωτοστέφανο των ηλεκτρισμένων μαλλιών» που έγινε σύμβολο της σοφίας.

Εφερε την επανάσταση στη Φυσική βγάζοντας τη γλώσσα στο κατεστημένο, κέρδισε Νομπέλ και χρίστηκε «πρόσωπο του αιώνα». Η βιογραφία του από τον μετρ του είδους, τον συγγραφέα Γουόλτερ Αϊζακσον, αποκαλύπτει τον άνθρωπο πίσω από τον επιστήμονα και τον επιστήμονα πίσω από τον άνθρωπο.

Με την αγαπημένη του αδελφή Μάγια σε ηλικία πέντε ετών.

Ο επιστήμονας

Η αναζήτησή του άρχισε το 1895, όταν σε ηλικία 16 ετών φαντάστηκε πώς θα ήταν να τρέχει δίπλα σε μια φωτεινή ακτίνα. Πέντε χρόνια αργότερα, ο λόρδος Κέλβιν, καταξιωμένος φυσικός, σε μια επίσημη διάλεξή του στη Βρετανική Εταιρεία για την Προαγωγή της Φυσικής διαβεβαίωσε τους ακροατές τους ότι «δεν απομένει τίποτε νέο να ανακαλυφθεί στη Φυσική πλέον». Όμως ο 26χρονος Αϊνστάιν, ένας άσημος υπάλληλος του Ελβετικού Γραφείου Ευρεσιτεχνιών, σκεφτόταν διαφορετικά. «Λοιπόν, τι σκαρώνεις, βρε παγωμένη φάλανα, βρε καπνισμένο, ξεραμένο, κονσερβαρισμένο κομμάτι ψυχής...; Γιατί δεν μου έστειλες ακόμη τη διατριβή σου; (...) Σου υπόσχομαι τέσσερις εργασίες σε αντάλλαγμα». Η ανεπίσημη επιστολή του Αλμπερτ Αϊνστάιν προς τον φίλο του Κόνραντ Χάμπιχ το 1905 ήταν το προανάκρουσμα της ριζικής επιστημονικής ανατροπής που σχεδίαζε. Πράγματι, του υποσχέθηκε τέσσερις εργασίες: η πρώτη αφορούσε την ακτινοβολία και τις ενεργειακές ιδιότητες του φωτός, η δεύτερη ήταν ένας προσδιορισμός των αληθινών μεγεθών των ατόμων, η τρίτη εξηγούσε την άτακτη κίνηση των μικροσκοπικών σωματιδίων σε ένα υγρό και η τέταρτη, σύμφωνα με τον ίδιο, αποτελούσε «απλώς ένα πρόχειρο προσχέδιο που αφορά την ηλεκτροδυναμική των κινούμενων σωμάτων και χρησιμοποιεί μια τροποποίηση της Θεωρίας του Χώρου και του Χρόνου». Και αυτό το προσχέδιο τελικά αποκαθίλωσε τη νευ-

τώνεια Φυσική δίνοντας μια δραστικά αναμορφωμένη όψη του Σύμπαντος, πρώτα με την Ειδική και δέκα χρόνια αργότερα, το 1915, με τη Γενική Θεωρία της Σχετικότητας. Αυτό που ξέχασε να γράψει στον φίλο του, γιατί δεν το είχε σκεφτεί ακόμη, ήταν ότι εκείνη τη χρονιά θα έγραφε και μια πέμπτη εργασία, ένα σύντομο συμπλήρωμα στην τέταρτη, όπου θα διατύπωνε ίσως την κομψότερη εξίσωση της επιστήμης ($E=mc^2$), τόσο σύντομη ώστε να μοιάζει φτιαγμένη για να αγκαλιαστεί από την ρορ κοουλτούρα και να γίνει logo σε βαμβακερά T-shirt και κούπες του καφέ.

Όπως γράφει ο ιστορικός της επιστήμης Ντέιβιντ Κάσιντι, η σκέψη του Αϊνστάιν συμβολίζει σήμερα περισσότερο τη δυνατότητα της ριζικής αναθεώρησης των ιδεών μας, όπως και της συνειδητοποίησης ότι το Σύμπαν υπακούει όχι στην ωρολογιακή, μηχανική ακρίβεια του Νεύτωνα, αλλά στην παράδοση, εκ πρώτης όψεως, σύλληψη ενός τετραδιάστατου καμπυλωμένου χωροχρόνου. Ο Αϊνστάιν έτσι πέρασε στο Πάνθεον πλάι στους Αριστοτέλη, Γαλιλαίο και Νεύτωνα, με τη θεωρία του να επαληθεύεται θεωρητικά όταν οι μετρήσεις που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια μια έκλειψης το 1919 επιβεβαίωσαν την πρόβλεψή του για τον βαθμό στον οποίο η βαρύτητα καμπυλώνει το φως. Όπως περιγράφει ο Γουόλτερ Αϊζακσον στο βιβλίο, «γιόρτασε το νέο αγοράζοντας ένα καινούργιο βιολί. Ωστόσο, καταλάβαινε τον ιστορικό αντίκτυπο της ανακοίνωσης ότι οι νόμοι του σερ Ισαάκ Νεύτωνα δεν ίσχυαν πλέον πλήρως για όλες τις πλευρές του Σύμπαντος. “Νεύτωνα, συγχώρησέ με” έγραψε. “Βρήκες τον μοναδικό τρόπο που ήταν δυνατός στην εποχή σου για έναν άνθρωπο με τις υψηλότερες ικανότητες σκέψης και δημιουργικής δύναμης”».

Η επιβεβαίωση αυτή τον έχρισε σούπερ σταρ και είναι περίεργο ότι η θεωρία της σχετικότητας, παρότι δυσνόητη (παρामορφωμένος χώρος, καμπύλωση των ακτίνων του φωτός, δεν υπάρχει απόλυτος χώρος και χρόνος), έγινε δημοφιλές ανάγνωσμα στις τάξεις των μορφωμένων ανθρώπων, οι οποίοι μελετούσαν ενθουσιωδώς εκλαϊκευμένες περιγραφές της. Όταν ένας δημοσιογράφος τού

Albert Einstein

● Πέρα από σπουδαίος επιστήμονας ο Αϊνστάιν ενδιαφερόταν για τον άνθρωπο. Εναντιώθηκε στον μακαρτισμό και ο φάκελός του στο FBI αριθμούσε 1.427 σελίδες.

Ενα μουσείο στην Κίνα χάνεται μέσα στους αμμόλοφους αντί να ορθώνεται κυριαρχικά πάνω τους.

ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΑΣΤΡΑΠΕΛΛΟΥ

Είτε τις πούμε αμμοθίνες είτε αμμόλοφους, είτε βρίσκονται στην έρημο είτε σε παράκτια περιοχή, το σίγουρο είναι ότι πρόκειται για ένα θαύμα της φύσης που χρειάζεται χιλιάδες χρόνια για να σχηματιστεί. Και ύστερα έρχεται ο άνθρωπος με το αυτοκίνητο και τη μπουλντόζα του και τις ισοπεδώνει γιατί θέλει να δημιουργήσει ένα οικόπεδο και να χτίσει με απρόσκοπτη θέα στη θάλασσα.

Ευτυχώς αυτό δεν συνέβη στην περίπτωση του UCCA Dune Art Museum, το οποίο μάλιστα βρίσκεται σε ένα θέρετρο με βίλες ονόματι Aranya Gold Coast Community σε προάστιο της παραθαλάσσιας πόλης Κινχουανγκντάο στη Βορειοανατολική Κίνα, 300 χιλιόμετρα από το Πεκίνο. Και αυτό γιατί όταν το αρχιτεκτονικό γραφείο OPEN Architecture βρέθηκε αντιμέτωπο με την πρόκληση του σχεδιασμού ενός κτιρίου με τις συγκεκριμένες συντεταγμένες, και μάλιστα του «επινείου» του δυναμικού και ανεξάρτητου ιδρύματος για τη σύγχρονη τέχνη Ullens Center for Contemporary Art, με βασική έδρα του το Πεκίνο, αποφάσισε να επενδύσει στην απλότητα, στην αγνότητα και στην καθαρότητα και να το δημιουργήσει εντός του φυσικού περιβάλλοντος που θα το πλαισίωνε υπό άλλες συνθήκες. Με έμπνευση από τα παιδιά που αγαπούν να σκάβουν στην άμμο, οι αρχιτέκτονες έσκαψαν με τη σειρά τους κάτω από τους αμμόλοφους και δημιούργησαν μια σειρά από «λαγούμια» προκειμένου να προκύψει ένα υπόγειο κτίριο με διακλαδούμενες σήραγγες, κοινώς galleries. Ετσι λοιπόν, ύστερα από ένα μακρύ, σκοτεινό τούνελ που οδηγεί σε μια μικρή ρεσεψιόν, ο χώρος ανοίγει και εμφανίζονται η μία αίθουσα μετά την άλλη, δέκα τον αριθμό. Μαζί και με ένα café συνδέονται μεταξύ τους με έναν οργανικό, ομαλό τρόπο που θυμίζει τις στοές των σπηλαίων. Η αναφορά δεν είναι καθόλου τυχαία, καθώς οι αρχιτέκτονες υπογραμμίζουν ότι «στους τοίχους των σπηλαίων εμφανίστηκαν εξάλλου τα πρώτα δείγματα ζωγραφικής» προκειμένου να συνδέσουν τη σχεδιαστική ιδέα τους με τη χρήση του κτιρίου ως μουσείου για τη σύγχρονη τέχνη.

Τώρα, οι αίθουσες είναι ιδιαίτερα φωτεινές χάρη στις ακτίνες του ήλιου, καθώς το φως πέφτει μέσα από φεγγίτες στην οροφή του κτιρίου. Ορισμένες μάλιστα από αυτές έχουν μεγάλα ανοίγματα που βγάζουν στην παραλία της Θάλασσας Μποχάι στον Ειρηνικό Ωκεανό. Οι επιφάνειές τους είναι όλες από τοιμέντο, το οποίο χυ-

ΧΑΜΕΝΟ ΣΤΙΣ ΑΜΜΟΘΙΝΕΣ

Το UCCA Dune Art Museum στην πόλη Κινχουανγκντάο μπροστά από τη θάλασσα Μποχάι στον Ειρηνικό Ωκεανό είναι το «επίνειο» του ανεξάρτητου ιδρύματος για τη σύγχρονη τέχνη Ullens Center for Contemporary Art, με έδρα του το Πεκίνο.

